

Aan de slag met afvalpreventie. Hoe? Nou zo!

Grondstoffencongres '23

Madelon de Leeuw en Lisanne van Geffen
30-03-2023

Wat is afvalpreventie?

= totale hoeveelheid afval verminderen en levensduurverlenging

Dus niet:

- Minder restafval door betere afvalscheiding
- Voorkomen van bijplaatsingen
- Voorkomen van zwerfafval

GEBRUIK WAT JE HEBT

DEEL OF RUIL

TWEEDEHANDS

MAAK

KOOP

Welke rol kun je als gemeente vervullen?

*“Gedrag moet makkelijk,
logisch en eerlijk zijn”*

Maar hoe dan?!

Koplopergroep Afvalpreventie

- Vanuit VANG Huishoudelijk Afval
  - Gestart begin 2022 n.a.v. Webinar
  - 8 gemeenten en 3 inzamelaars
- Centrale vraag: wat kunnen gemeenten/inzamelaars doen om hun inwoners aan te zetten tot afvalpreventie?

Minicollege gedrag

Doel is om een omgeving te creëren waarin het kopen van nieuwe spullen/verpakkingen wordt ontmoedigd

Welke rol kun je als gemeente vervullen?

- Hoe?
  - Vergroot beschikbaarheid, bereikbaarheid en vindbaarheid van diensten en producten
  - Vergroot de kennis, vaardigheden van je inwoners
  - Versterk intrinsieke motieven & sociale normen en neem belemmeringen weg

Maart 2023

Menukaart afvalpreventie VANG Huishoudelijk Afval

Hoe ga je aan de slag met afvalpreventie in jouw gemeente?

Welke rol kun je als gemeente vervullen?

Menukaart Afvalpreventie

1. Delen en lenen
2. Tweedehands kopen
3. Wasbare luiers
4. Repareren
5. Voedselverspilling voorkomen
6. Herbruikbare bekertjes en maaltijdverpakkingen

[Menukaart afvalpreventie VANG Huishoudelijk Afval - VANG Huishoudelijk afval \(vang-hha.nl\)](#)

Hoe kan je verder nog werken aan afvalpreventie?

- Voorbeeldrol gemeente
- Samenwerking met scholen/ondernemers/verenigingen
- Ja/ja sticker

Maart 2023

Menukaart afvalpreventie VANG Huishoudelijk Afval

Hoe ga je aan de slag met afvalpreventie in jouw gemeente?

Tweedehands kopen

- **Faciliteren:** zorg dat inleveren oude spullen en aanbod tweedehands spullen makkelijk bereikbaar is
  - Ruimte geven aan tweedehandswinkels op goede locaties
  - Container op de milieustraat voor tweedehands spullen
- **Financieren:** van bewoners of van diensten (kringloopwinkels)
  - Subsidie voor kringlopen voor ophalen en brengen meubels

Tweedehands kopen

- Communiceren: neem belemmeringen weg ('tweedehands is vies') en benadruk voordelen (goedkoper)
  - Campagnes van Het Goed, Reshare Store, Estafette
  - Preloved Fashion Fair (Utrecht en Leiden)

GREEN FRIDAY

SAMEN MAKEN WE HET GROEN

    #Greenfriday

het
goed

Delen en lenen

- **Faciliteren: zorg dat de te delen spullen makkelijk bereikbaar zijn**
  - Pilot Blijdorp met lokaal deel- en leenplatform via Peerby
  - Per 1 oktober pilot bij nog 10 gemeenten o.l.v. MilieuCentraal gestart
- **Financieren: financier inwoners of diensten**
  - Plek in de wijk (deelbox, buurtschuur)
  - Speelotheken
  - Kledingbibliotheken

Delen en lenen

- **Communiceren:**
  - Zorg dat inwoners weten waar ze kunnen delen & lenen.
  - Dat ze weten wat er gebeurt als spullen stuk gaan.
  - Verlaag de sociale drempel om te delen en lenen.

Voorbeelden:

- ‘Blijdorp Deelt Het’ (Milieu Centraal) – [toolkit beschikbaar](#)
- Campagne “[Drenthe Deelt](#)”

**BLIJDORP START MET DELEN EN LENEN!
HELP JIJ EEN GOEIE BUUR?**

“Ik heb een stevige rugzak te leen”

“Gezocht: boormachine!”

“Heeft iemand een bakfiets te leen voor een kinderfeestje?”

BLIJDORP **DeeltHet** NATUUR & MILIEU milieu centraal

The infographic features a light green background with illustrations of a backpack, a hand holding a power drill, and a cargo bike. Curved arrows connect the text bubbles to the corresponding items. At the bottom, there are logos for 'BLIJDORP DeeltHet' (with a heart icon), 'NATUUR & MILIEU', and 'milieu centraal' (with a circle icon).

Wasbare luiers

- **Financieren: subsidie voor proefpakket**
  - Subsidie voor wasbare luiers in Gent en Aalten
  - Bij geboorte aangifte voucher wasbare luier
- **Faciliteren: kinderdagverblijven of gezinnen**
  - Wasbare luiers bij kinderdagverblijven stimuleren, pilot van Rijkswaterstaat (o.a. Apeldoorn)
  - Wasbare luiers bij inwoners stimuleren, pilot van Milieu Centraal: Mazzelkontjes (gemeente Breda, Tholen, Hengelo, Raalte, Haarlemmermeer, Rheden)
  - Bij zwembaden zorgen voor wasbare zwemluierverkoop

Wasbare luiers

- **Communiceren: kennis delen via zorgprofessionals**
  - Informatie wasbare luiers verweven in zwangerschaps cursus van lokale GGD en verloskundigenpraktijken

Hier is
**wasbaar
welkom**

wasbaarwelkom.nl

luiershuis **zerowastenederland**

Panelgesprek

Celine Heldring

Strategisch adviseur gemeente Amsterdam

Laura Heese

Strategisch adviseur HVC groep

En nu?

- Ga aan de slag met de Menukaart!
- Meld je aan voor de koplopergroep (t/m 22 april) via vanhuishoudelijkafval@rws.nl
  - *Mits je dit jaar aan de slag gaat*
- Webinar eind 2023 (houd de VANG-HHA nieuwsbrief in de gaten)

Maart 2023

Menukaart afvalpreventie VANG Huishoudelijk Afval

Bedankt voor jullie aandacht!

Hoe ga je aan de slag met afvalpreventie in jouw gemeente?

Madelon de Leeuw –
madelon.de.leeuw@rws.nl

Lisanne van Geffen –
lisanne.van.geffen@rws.nl

Werk jij aan zwerfafval?

Maak gebruik van onze kant-
en-klare campagnes

Eenvoudig te downloaden uit de
toolboxen op

www.schoudersonderschoon.nl

Je plek schoon
achterlaten.
Zó gefikst!

